Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Asiantuntijalausunto

11.9.2026

VN/12/2026
VN/12/2026-TEM-80

Eduskunta
Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

TEM kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi valtion virkamieslain ja turvallisuusselvityslain 50 §:n muuttamisesta (HE 117/2026 vp.)

Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä laeiksi valtion virkamieslain ja turvallisuusselvityslain 50 §:n muuttamisesta ja lausuu seuraavaa:

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) pitää hallituksen esityksessä esitettyjä muutoksia kokonaisuutena kannatettavana turvallisuus- ja toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten vuoksi. TEM:n hallituksen esitykseen lausuntovaiheessa antaman lausunnon keskeiset huomiot ovat pääosin huomioitu hallituksen esityksessä.

Virkamieslaki 6 c §

TEM katsoi, että ehdotetun 6 c §:n sanamuoto ja perustelut olivat osittain epäjohdonmukaisia suhteessa palvelussuhteen aikaisiin turvallisuusselvityksiin. Jatkovalmistelussa sanamuotoja on tarkennettu.

Virkamieslaki 7 §; Suomen kansalaisuus

TEM esitti myös harkittavaksi, että valtion virkamieslain 7 §:n 10 kohtaan sisällytettäisiin Suomen kansalaisuutta edellytettävinä virkoina myös

- Turvallisuus- ja kemikaaliviraston pääjohtajan välittöminä alaisina toimivien johtajien virat sekä
- Turvallisuus- ja kemikaaliviraston virka, jossa tehtäviin kuuluu valmius- ja varautumistehtäviä.

Lisäys tukisi TEM:n näkemyksen mukaan sääntelyn johdonmukaisuutta sekä tavoitteita, jotka liittyvät kansalliseen turvallisuuteen ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen suojeluun. Muutosehdotus vastaisi niitä hallituksen esityksen luonnoksessa esitettyjä perusteita, joiden mukaan Suomen kansalaisuutta edellyttävien virkojen piiriä laajennetaan. Perusteina on tehtävien tosiasiallinen sisältö ja niiden merkitys kansalliselle turvallisuudelle.

Hallituksen esityksessä virkamieslain 7 §:ään ei ole sisällytetty kansalaisuusvaatimusta Turvallisuus- ja kemikaaliviraston osalta. Muilta osin hallituksen esityksessä on huomioitu TEM:n tarpeet kansalaisuusvaatimusten osalta.

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Työ- ja elinkeinoministeriö				
PL 32 00023 Valtioneuvosto	Aleksanterinkatu 4 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo.tem@gov.fi www.tem.fi

Virkamieslaki 19 a §; turvallisuusselvityksen hakeminen

TEM toi lausunnossaan esiin riskin siitä, että palvelussuhteen aikana tehtävät turvallisuusselvitykset voivat hidastaa henkilöstön siirtymistä uusiin tehtäviin sekä vaikeuttaa virkamiesten uudelleensijoittamista organisaatiomuutoksissa. Hallituksen esityksen mukaan valtion virkamieslain muutosten tarkoituksena ei ole luoda viranomaiselle velvollisuutta hakea turvallisuusselvityksen laatimista säännönmukaisesti aina, kun se turvallisuusselvityslain mukaan on mahdollista, vaan tarkoituksena on säätää siihen näissä tilanteissa lakisääteinen mahdollisuus, mikäli virkamiehen tehtävät sitä edellyttävät. Tämä antaa edellä mainituissa tilanteissa viranomaisille mahdollisuuden käyttää tarvittaessa harkintavaltaa.

Virkamieslaki 40 §; Virantoimituksesta pidättäminen

TEM toi lausunnossaan esiin, että virantoimituksesta pidättäminen on lähtökohtaisesti väliaikainen toimenpide, mutta käytännössä se voi muodostua pitkäkestoiseksi ja ratkaisu virkasuhteen jatkumisen ja mahdollisten muiden jatkotoimenpiteiden osalta jää määräämättömäksi ajaksi auki. Hallituksen esityksessä ei ole tehty erityisiä muutoksia tämän riskin hallitsemiseksi.

Miia Lehmus-Niemi
Neuvotteleva virkamies

Jakelu Eduskunta, hallintovaliokunta

Tiedoksi valiokuntakutsut.tem@gov.fi